

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 10/2020

13.3.2020

SUOMI.FI-VIESTIT -PALVELUN KÄYTTÖÖNOTTO

Velvollisuus tarjota digitaalisia palveluita

Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019), jäljempänä *digipalvelulaki*, velvoittaa viranomaisia tarjoamaan asiakkailleen digitaalisia palveluita. Nämä velvollisuudet sisältyvät lain 2 lukuun, joka on tullut voimaan 1.10.2019. Velvollisuus digitaalisten palvelujen tarjoamiseen on koskenut myös seurakuntia siitä lähtien.

Velvollisuuksiin sisältyy muun muassa se, että:

- viranomaisen on tarjottava jokaiselle mahdollisuus toimittaa asiointitarpeeseensa liittyvät sähköiset viestit ja asiakirjat käyttäen digitaalisia palveluita tai muita sähköisiä tiedonsiirtomenetelmiä.
- viranomaisen on tarjottava asiakkaalle mahdollisuus lähettää asiointiinsa liittyvät asiakirjat sähköisesti Suomi.fi-viestit -palvelun kautta tai muulla vastaavalla tietoturvalisella tavalla.
- viranomaisen on tarjottava asiakkaalle mahdollisuus vastaanottaa viranomaispostia sähköisesti Suomi.fi-viestit -palvelua tai muuta tietoturvalista menetelmää käyttäen.

Kirkkolain muutoksella (411/2019), joka on tullut voimaan huhtikuussa 2019, digipalvelulaki on omaksuttu myös kirkon viranomaisia velvoittavaksi. Siten seurakunnan, seurakuntayhtymän, hiippakunnan tuomiokapitulin ja kirkon keskushallinnon tulee tarjota jokaiselle yhtenäisen mahdollisuus toimittaa asiointitarpeeseensa liittyvät asiakirjat ja viestit käyttäen digitaalisia palveluita tai muita sähköisiä tiedonsiirtomenetelmiä. Asiointitarpeeseen liittyvät asiakirjat ja viestit voivat olla esimerkiksi ilmoituksia, selvityksiä, asian vireillepanoja, tieto- ja neuvontapyyntöjä. Velvollisuudestaan tarjota mahdollisuus toimittaa viestit ja asiakirjat käyttäen digitaalisia palveluita tai muita sähköisiä tiedonsiirtomenetelmiä voidaan poiketa ainoastaan silloin, kun lainsäätäjän säännöksessä on säädetty asiakirjan toimittamisesta toisin.

Hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain (571/2016) nojalla tuotettu Suomi.fi-viestit viestinvälityspalvelu tuottaa tarvittavan toiminnallisuuden viestin välittämiseksi viranomaisen ja palvelun käyttäjän välillä. Käytettäessä muuta keinoa tulee varmistaa välitettävien viestien ja asiakirjojen tietoturvan ja tietosuojan toteutuminen sekä huomioida muun muassa saavutettavuusvaatimukset. Edellä mainittu muu keino voi tarkoittaa esimerkiksi muuta viestinvälityspalvelua, viranomaisen omaa digitaalista palvelua tai sähköpostia. Sähköpostiosoitteen tulee olla viranomaisen oma sähköpostiosoite, jona ei voi toimia viranomaisen henkilöstöön kuuluvan henkilön työ sähköpostiosoite. Tällöin tietoturvalisuuden ja tietosuojan toteutuminen voidaan tehdä huolehtimalla seuraavista seikoista:

- Viestin luottamuksellisuus säilyy, eli se ei ole muiden kuin siihen oikeutettujen tahojen saatavilla.
- Viestin eheys taataan, eli sitä ei voida muokata ilman asianmukaisia oikeuksia.
- Viestin ja sen välittämiseen tarkoitettun palvelun saatavuus on taattu asiakkaalle ja viranomaiselle.

Viranomaisen on velvollinen ottamaan sille kohdennetun viestin vastaan myös silloin, kun asiakas toimittaa viestin tai asiakirjan viranomaiselle sähköisesti muulla tavalla kuin viranomaisen ohjeistanut. Viranomaisen ei siis voi kieltäytyä vastaanottamasta (sähköisesti toimitettua) viestiä tai asiakirjaa, ellei tämän toimittamisesta toisin ole erikseen säädetty laintasoisella säädöksellä.

Kirkon viranomaisen Suomi.fi -palvelun käyttäjänä

Jokainen seurakunta, seurakuntayhtymä ja hiippakunnan tuomiokapituli on erillinen viranomaisorganisaatio, joka päättää itse siitä, miten digitaalisten palveluiden tarjoaminen järjestetään. Seurakuntayhtymässä yhtymä voi tarjota digitaalisia palveluita yhteisesti. Suositeltava vaihtoehto viranomaisten asiakaspalveluun on Suomi.fi -palvelu, joka kokoaa yhteen osoitteeseen kansalaiselle suunnattua tietoa ja julkisen hallinnon palveluita.

Suomi.fi -palvelussa on mahdollisuus myös käyttää digipalvelulain 6 §:ssä säädettyä palvelun käyttäjän sähköistä tunnistamista (Suomi.fi -tunnistus). Sähköistä tunnistamista voidaan vaatia vain:

- jos tunnistamista tarvitaan varmistamaan henkilön oikeus käyttää palvelua tai palvelun tietosisältöä tai
- jos käyttäjän palvelussa tekemään toimeen liittyy oikeusvaikutuksia.

Viranomaiselle saapunutta asiakirjaa ei esimerkiksi tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä ja eheyttä ole syytä epäillä. Tällöin sähköistä tunnistamista ei tarvita. Sen sijaan tunnistamista voidaan vaatia tilanteissa, joissa on tarpeen varmistaa henkilön henkilöllisyys, kun palvelussa voi tehdä merkittäviä toimia, joihin voi liittyä olennainen vaikutus henkilön etuihin, oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Jos digitaalisesta palvelusta on mahdollista saada salassa pidettäviä tietoja nähtäväksi ja käytettäväksi, on palvelun käyttäjä tunnistettava.

Seurakunnat voivat käyttää Suomi.fi -palvelua hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain 5 §:n 2 momentin nojalla:

Julkisen hallinnon viranomaiset, itsenäiset julkisoikeudelliset laitokset, eduskunta virastoiheen ja valtion talousarvion ulkopuoliset rahastot sekä lailla tai lain nojalla annetulla asetuksella tai lain nojalla annetulla valtion hallintoviranomaisen päätöksellä julkista hallintotehtävää itsenäisesti hoitamaan asetetut saavat käyttää kaikkia tukipalveluja laissa säädetyn julkisen hallintotehtävän hoitamiseksi. Kunnalliset viranomaiset saavat käyttää kaikkia tukipalveluja myös muissa tehtävissään.

Palvelun käyttöönotto

Suomi.fi -palvelun tuottaja on Digi- ja väestötietovirasto. Viestit ja/tai tunnistuspalvelun käyttöönotto tapahtuu yhteistyössä Digi- ja väestötietoviraston kanssa. Käyttöönotto aloitetaan täyttämällä käyttöluopakemus ja aloittamalla käyttöönoton suunnittelu yhteistyössä Digi- ja väestötietoviraston kanssa. Seurakunnan on digitaalista asiointia varten huolehdittava käytännössä myös siitä, että sillä on olemassa organisaation virallinen sähköpostiosoite.

Seurakunta päättää itse, mitä asiointimahdollisuuksia se haluaa palvelun avulla tarjota ja miten viestien välittäminen hoidetaan. Digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetussa laissa veloitetaan ensisijaisesti hallinnon asiointipalvelujen tarjoamiseen.

Lisätietoa

Suomi.fi-viestit -palvelu: <https://palveluhallinta.suomi.fi/fi/sivut/viestit>

Julkisen sektorin digitalisaatio: <https://www.suomidigi.fi/>

erityisesti: <https://www.suomidigi.fi/ohjeet-ja-tuki/lainsaadanto/digipalvelulaki>

Koulutusta digipalvelujen järjestämiseen: <https://www.eoppiva.fi/>

Digipalvelulaki: <http://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2019/20190306#L2P5>

KIRKKOHALLITUS

Pekka Huokuna

Pirjo Pihlaja

ISSN 1797-0326